

No més drets sense devers.
No més devers sense drets.
Els drets individuals són imprescriptibles, legisla-
bles e inalienables. •
Legislar la Llibertat baix pretext de garantir-la, és cometre atentat contra ella. •
La llibertat propia acaba allí hont comença la llibertat ajena. És licit, doncs, al individu fer tot lo que no perjudiqui a un altre. •
L'embrutit milionari que baix pretext de mentida moralitat i a la sombra de sas riqueses mal adquiridas persegueix a qui critica sos vicis y la societat qu'els consent, és un dels sers més envilitts, degradats y despreciables de la Naturalesa. •

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

LA TRAMONTANA defensa els principis liberals més avançats, sense mistificacions ni atenuants de cap mena, tant si es veu perseguida per hipòcrites farsants, com si sent l'aplaus de la gent verdaderament honrada y digna. •
La TRAMONTANA en política defensa sempre al més avançat contra el més reaccionari, y sosté la necessitat d'una gran reforma social que transformi el mode de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. •
La TRAMONTANA no està afiliada a cap partit, servint els interessos generals de la llibertat sense compromisos ni preocupacions de sectari.

La salut del poble és la suprema ley

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català més avançat en idees polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya. 1 pesseta trimestre.—Estranger. 2
Las suscripciones se pagan per anticipat

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1. 1.ª, BARCELONA

Pels pagos s'admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro y sellos de 15 cèntims. No s'admeten libranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA

Número solt, 5 cèntims.—30 exemplars, 1 pu.
Surte a llum puntualment cada divendres

CASSOS DE CÒLERA

República Argentina, castigada per còlera de guerra malhaurada.

Del còlera del rap tenint la fam l'inglés y Fransa es menjan l'en-Siam.

Té Don Benito un còlera de cèdulas que del arrendatari'en vol las médulas.

Tal còlera de por té a la conciencia, que veu somiant la lluna de Valencia.

treballadores menjan gèneros de roba en llog de comestibles
Podria evitar el Sr. D. Sca semblants asquerosos abusos?

Es CORRESPOND.

30

Jo sog un home
(si no ho sabian)
deix mes pavanas
que *Deu ha fet*,
y are no'es cregan
que digui bola:
a mi m'agrada
sempre di' el qu'es.
Quant era *mano*
y jugava a bolas,
se pod dir qu'era,
sempre perdia
bo y guanyant!
Si em feyan *grallo*,
jo prou plorava,
pro no em movia
d'alli plantat.
Quant *nava* a estudi,
se pod dir qu'era,
entre mes aser,
lase mes gros,
y quasi sempre
per las *baquetas*
feyan passarme,
donantme *drop*.
Vaig pendre ofici
que era un *gusaso*,
y alli ahont estava
si vaig sufrir!
Feyan *fragarme*
la *necesaria*,
essent la *riota*
de *grans* y *sica*.
Vaig sortir *sofge*,
per ma *desgracia*,
y el que vaig rebre
no ho sab ningú.
Una *vegada*,
mentres dormia,
van embutarme
tot de *berum*.
Quant del *servici*
vaig sortir *liure*,
vareig *casarme*.
Ciro que *tall*
y al fer *cinc* mesos
la *meva dona*
va *ferme* pare...
d'un *horicazo*.
Are faig *versos*
per mes *desgracia*.
Amb aixó, *contin*
qui pug ser jo.
Ay! Prou em sembla
que temps a *vindre*
que tira es *facil*...
un *carreto*.

DORINGO BATERIA

Els consells de Guerra contra paysans menudejan de tal manera, que ja els estats de siti semblen permanents, puix no es passa dia, setmana o mes en que no dongui noticia la premsa diària de la reunió de tal o qual tribunal militar pera jutjar homes civils y donas no pocas vegadas.

A la presó compleix condemna, com saben els nostros lectors, la propagandista Teresa Claramunt, condemnada per un consell de guerra. Doncs en el meteix departament en qu'ella està hi ha també una altra dona, condemnada igualment pel tribunal militar a conseqüència d'una *huelga* de la Mambra d'Oris. Aquesta setmana s'ha celebrat també un altre consell de Guerra contra un país per suposats atacs a la forsa armada; y, per si tot aixó encara no fos prou, el periodista federal Julià Julià ha sigut condemnat pel procediment de Guerra a sis anys de preseri per injurias a l'exèrcit.

Si aixó no és entronisar el militarisme fins al moll de l'os del poble espanyol, que vingui en Martinez Campos y ho digui.

La situació actual per tot arreu ens vol fer menjar espasos...

Y molt serà que no mori d'un empaiç d'ellas.

Don Benito s'ha sublevat per la qüestió de las cédulas.

No vagin are a creure que D. Benito és un senyor que tingues de pendre cédula. Don Benito és una ciutat de 15.000 habitants de la provincia de Badajoz, ahont per uns recàrregos de las cédulas van empaytar an el cobrador donantli un susto que gracias que li hagi pu-

gut durar, saquejant després la casa dels arrendataris, calant fog a las existencias de gèneros y altres *entreteniments* per l'istil.

En no molt llunyà temps moriren molts arrendataris de consums arrossegats.

Are s'arrendan cédulas, tabaco, cerillas, consums, y fins las ganas de caminar del contribuent si trobessin qui las arrendés s'arrendarian.

Am lo qual ja cal qu'els arrendataris s'entocaminin al ministeri pera que las poblacions no imitin a temps no molt antigas.

Com ha fet la familia d'aquet *Don Benet d'Estremadura*.

L'associació de periodistas de Barcelona sembla qu'està gestionant el rebaix de pena a que ha sigut condemnat el periodista Julià.

Està molt bé qu'alguna vegada els periodistas grossos es recordin del peix petit, qu'es sempre l'únic que paga en presons y presiris el sosteniment valerós de las sevas ideas. Però de donar algun pas, que no ho fassin amb el raquitisme d'un rebaix de pena, perquè aixó es ilusori tractantse d'un delict de impremta condemnat a sis anys de preseri.

En la nostra patria ahont tant sovint es donan indults mes o menos generals per delictes comuns, no s'ha perdut encare tant y tant el bon sentit qu'encarna el sentit comú, pera que en cada un d'aquestos indults no hi vagi al menos comprés en totalitat tot aquell que compleix condemna per delict de impremta.

Y d'aquí resultaria una burla gestionar el rebaix de pena del periodista Julià, perquè és segur de tota seguretat, que ni rebaxantli dugas terceras parts d'ella, cosa qu'en rebaix de pena dificilment es concediria, no se li faria cap favor, perquè a molt segur que molt abans de dos anys haurá sortit en llibertat per qual-sevulga indult venider.

De modo, senyors periodistas petitioners, que aqui lo qu'es té d'interessar es l'indult particular de *tot el resto de la pena* el dia en qu'es dongui, ó consti qu'el fer u obtenir altra cosa no seria res més que burlarse del desgraciat que per las sevas ideas compleix condemna, fent am tal enganyia un repugnant escarni a la més petita noció de verdadera justicia.

Al democrátic ministre de la Guerra li han fet una oració a Vitoria, rebentlo am crits subversius y altres excessos per mor de lo de la Capitania General d'aquell districte militar.

Si el ministre m'hagués de creure a mi, suprimiria las Capitania General de Barcelona, tant la terrestre com la marítima, y las posaria de més an els pobles que las vulguessin.

Y aixis ells quedarian contents.

Y nosaltros encare més.

Tres agents de policia han sigut condemnats a dos mesos de presó y multa, y un altre a 15 dias de presó, per haver els primers atropellat a una ciutadà al detindre'l y el segon haver deixat anar alguna amenassa contra un altre detingut.

Peró aixó ha passat a Bèlgica. Ja suposo qu'els meus lectors no treurán ni per equivocació qu'aixó hagi pogut succehir a Espanya.

Si aqui els tribunals es permetessin aquest luxó, prou estarian sempre sense agents de policia, y sobre tot sense *secretá*.

Es a dir, sense, no.

La Gardunya sempre n'estaria plena.

Una delegació del partit socialista obrer espanyol, ha visitat al Sr. Sagasta interessantlo pera qu'es reformi el projecte de ley d'administració local, en el sentit de que tots els electors pugan ser elegibles igual en los pobles petits qu'en las grans capitals.

Tenint de fer politica el partit obrer, no som pas nosaltros dels qu'els critican per anar a trobar las autoritats demanantlos tal ó qual cosa.

Lo que si ens sembla una miqueta massa jignocent, es anar a demanar an els actuals governants res que pugó ó tinga de redundar en benefici del poble obrer, concedint de moment, y no és poc concedir, que pugó resultarli profitós aixó de poguer ser elegibles en las grans capitals tots els electors pera formar els futurs Ajuntaments.

Lo qual vol dir que, ó lo que demana el partit obrer no ha d'esser profitós al poble, ó el govern li té de negar per necessitat.

Y posat en aquest dilema, creg que lo millor que podrian fer els prohoms del citat partit és no demanar res als qu'avuy governan.

Perqué no és saber *fer politica* deixarse amagar l'ou pel gust d'exhibirse donantli gust an en Sagasta, que diu qu'ha trobat molt gust en que a un partit *obrer* li donés lo gust y la gana d'anarlo a visitar pidolant trifucas legals pera veure si lograven treure anc que no fos més que mitja dotzenota de regidors en tota Espanya.

Si nosaltros teniam d'aconsellar an aquet mal aconsellat partit, li diriam qu'abans de procurar tant pels elegibles, li seria molt més convenient tenir electors.

Què en treurán de *poguer ser diputats* ó regidors, si no tenen electors qu'els votin?

Y després dirán dels anarquistas que volen comensar la casa per la finestra!

Els si que de primer volen edificar per la torrata dels diputats a Corts ó per la galeria regidoril que posar els fonaments del proselitisme indispensable pera enfilarse a qualsevol punt de las esferas de la vida pública.

Peró no tingan por de qu'escarmentin am tantas lliçons com tenen rebudas.

Ja veurán com continuarán imperturbables la seva eterna politica de picar en ferro fret abominant de republicans y anarquistas y recreantse contant els milers de vots qu'obtenen las sevas doctrinas... a Alemania.

El nostro *simpatie* ministre d'Hisenda s'ha proposat posar l'Espanya com una balansa.

Pera conseguir aquesta *igualtat*, pensa agravarho tot y que no s'escapi ni una rata de pagar els tributs. En cambi, lo Sr. Gamazo posseheix varias propietats de las que no en paga contribució, segons ens ha dit la premsa madrilenya y que per aquet motiu li va proporcionar un disgust un desempleat pel ministre y empleat altra volta tant bon punt llegi la denuncia d'una de las sevas fincas.

Els seus companys de ministeri sembla que no estan del tot conformes.

Y creyem que hi veuen més qu'el ministre d'Hisenda.

Per aquet camí la menjadora no s'ompliria com desitjarian, perquè falta lo principal.

Falta qu'el país se conformi am la carga.

Per més qu'es prou burro d'aguantarne tanta.

Nos sembla que pera quedar l'Espanya com una balansa, es menester que desapareguin tots els politics, inclois lo ministre d'Hisenda, que vol portarnos la felicitat.

En la ciutat italiana de Praga portavan un convoy d'un centenar de obrers devant del tribunal que tenia de jutjarlos, y al veure el poble semblant espectacle, va indignarse, van bullir las sang, y en menos que canta un gall van atacar als polissons qu'els portavan, van ferirne varios, van fer fugir els demés, y van posar en llibertat als qu'anavan a esser jutjats per revolucionaris.

Aixó és consolador.

Encare no s'ha refredat del tot la sang del poble.

Falta sols l'ayre pur de las ideas revolucionarias pera encéndrelas.

Y qu'arribi el dia de la justicia al calor de la seva potentissima flamarada.

Els bonapartistas francesos s'han declarat republicans plebiscitarios.

La guineu, quan no las pold haver, diu que son verdes.

Y els reaccionaris sempre es fan de *folia* per millor assassinar la llibertat.

El diumenge pròxim a las 9 del mati, es celebrará un *meeting* de caràcter anarquista en el Circo Equestre d'aquesta ciutat, analisant y comentant l'acte del governador de l'estat de Illinois dels Estats Units d'America, manant posar en llibertat an els mártirs de Chicago Fielden, Schwab y Neebe, no per indult ó perdó de la pena que sufrían, sinó per haver reconegut en document oficial que fou parcial, injusta y mal dictada la sentència que portó a la forca a Spies, Parsons, Fischer y Engel, que feu suicidar a Ling per no donar feyna al butxi, y que va obrir las portas del presiri als qu'acaban d'esser, no perdonats, perquè aixó implicaria reconeixement de culpa, sinó repo-

sats en la seva dignitat de ciutadans, en el seu estat d'ignocència del delictes pel qual foren condemnats.

Creiem que l'acte no podrà per menes de veures altament concorregut.

El dimecres de la setmana entrant, qu'en la veïna vila de Gràcia celebren la festa major, el professor d'ensenyansa laica D. Joan Canyellas celebrarà uns examens dels alumnes de la seva escola en el teatre del Tivoli Graciense, fent-se a dos quarts de 9 del matí els examens, a dos quarts de quatre de la tarda el repartiment de premis, en quin acte pendran part coneguts literats i homes de ciencia que militan en partits polítics avançats com els senyors Salas Anton, Odón de Buen, Sanz Benito, etc., y varias senyoras aixis meteix avançades y lliurepensadores; y a dos quarts de 9 de la nit una funció dramàtica.

Que vagi bé tot y qu'es demostri la profitosa ensenyansa dels alumnes es lo que desitjem a tots els concurrents a l'acte.

Demà dissapte, a las 9 de la nit, tindrà flog una vetllada sociològica en el Centre d'Amigos del carrer de Colon n.º 3, de la veïna població de Sant Martí, prop de la plassa del Clot.

FET HISTORIC

Quan en Cristòfol Colón portat en alas del vent, va descobrir el continent que donà riquesa al món, diuen que Napoleón va dir en Carlos Sete que, si degollava un be, desseguida m'el faria inspector de policia del convent de la Mercè.

Al saber aquesta trata el catolic rey Fernando, va estendre una ordre de mando al Xic de la Barraqueta manant qu'à la bayoneta, amb els seus soldats valents, ataqués en poca moments las murallas de Guissona, y agafés al Nov de Tona, privantli d'arrencar dents.

El general Espartero, cansat de tantas rahons, tot lent carregà els canons, va tracta a Déu d'embustero. Després va lloga un torero que va ensenyarli el can-can, y, vestintse d'elefant, anà a declarar la guerra als regidors d'Inglaterra que venian a l'Encant.

El rey d'Italia s'entera, y, agafant un tros de mapa, va tirarli al cap del Papa, fentlo fugir a la carrera. D'això en Prim s'en desespera, mes després s'ho pren a bromia y amb en Newton s'en va a Roma, ahont, per fe' un fet dels seus, s'endó el campanar de Reus carregat dalt d'una ploma.

Am fets semblants, tot el món preveya ja una gran guerra, quan tornà a la nostra terra am Mazzantini y Platon. En sent aquí, un polisson m'els demana el document, y allavors la seva gent, l'ariona d'indignació, fica el bisbe a la presó am tres gals y un aprenent.

Al saber tanta injusticia aquella naixent potencia, proclama l'Independencia de la lluna de Galicia. Y la derrera noticia qu'ha vingut d'aquell país, diu que hi ha al compromís entre turcs y vigatans, que, si arriban a las mans, es farà el món fonedís.

F. TIANA

Tot hom sab que l'hospital de Barcelona és sempre insuficient pera cumplir las necessitats cada dia majors de la capital de Catalunya.

Dones pera alliviar aquet mal, que no deixa de ser sobradament sensible, la molt devota Junta del piados establiment ha acordat... suprimir doscents llits dels qu'actualment estan en ús en aquell establiment.

No seria millor qu'intentéssim suprimir las malalties dels pobres, y d'aquesta manera no tindria la piadosa Junta de trencarse el cap am hospitals que sols serveixen pera fer de sala d'espera del cementiri?

La noticia qu'adelantavam en el nostro darrer número de que La Bella Chiquita no venia a Barcelona, ha resultat certa en un tot per are, puix ja l'empresa anuncia que per motius de salut quedan suspesas las representacions de l'original artista.

Aquesta salut sembla qu'es una indisposició de butxaca, puix la famosa baylarina, amb això de La Fulla, es creu que té d'agafar Barcelona am las dents y fermarhi aquí els gossos am llangonissas, y l'empresa creu que no té casa per tant moble.

Y quin disgust deuen estar passant els aficionats als espectacles am mostassa!

Un company que va treballar a Sallent de fundidor, em conta no sé que rediable de las relacions d'ell y la filla d'un subjecte conegut per el 'sastre d'Olot, relacionant aquet fet y ruptura de las sevas relacions amorosas amb una pretinguda venjança dels burgesos fundidors qu'el feren despedir per haverse distingit en una huelga, etc., etc.

Com en las qüestions particulars y de particulars no ens hi fiquem ni ganas, y menos en cassos de pantalons y faldillas, tenim que dir al company que se las arregli com pugui en aquesta qüestió, y que si la xicota se li casa amb un altre podser que li resulti com si tregués la rifa sense pendre bitllet.

La famosa bailarina Otero ha sigut expulsada de Sant Petersburg per ordre del governador, per haverse atrevit a presentarse amb el traje qu'usa sortint al teatro en un tiberi fet en el seu obsequi per varios admiradors del talent posat a las camas.

Es veu que La Fulla traspassa las fronteras. Primer Fransa, y avuy Rússia segueixen las petjadas dels fullons espanyols.

Si el procediment s'extent, demano qu'als espanyols s'ens concedessi privilegi internacional d'invenció.

Es lo menos a qu'ens pod obligar el patriotisme.

Es tracta de confirmar al rey d'Espanya, y encara no se sab ahont es destinarà el fet aquesta solemnisima cerimonia, si a Covadonga ó a Loyola.

Senyors governants, si no saben com resoldre el conflicte, jo els ofereixo la meva casa per la cerimonia.

Y fins, si no s'ho prenguessin a mal, m'oferrira jo y tot per.....

Vaja, ja em poden entendre.

A l'Esglesia dels Angels d'aquesta ciutat va fer cantar diumenge cert prebre unas tan divertidas cansonetas misticas per un coro de noyas am pretensions a mares de familia, qu'es conta qu'els que s'hi trobaren van adelerats pera tornarhi.

Si tan variat fan l'espectacle, no ho estranyo.

FINS AL CELL...

Vida de la meva vida! Pensament del meu cervell! Illusó de ma existencia! Ale del meu pobre ale! El dever lluny de tu em crida... Ja no pug més vora teu aspirar de la bouquet dolsas paraulas de mel. De tu m'allunyo, m'aymia, amb el cor a troosos fet. No m'olvidis en ma ausencia, jo ja may t'olvidaré. Pensa en mi com en tu penso, estimam sempre fidel: si el meu cos de tu s'allunya, no s'allunya el pensament. No m'olvidis! No m'olvidis! Adeu! Adeu! Fins al cel!

Si: Bns demà an aquesta hora, qu'ens veurem pel cel obrer!

LUIS MALLÉ

NARADAS

Animal éx, sens quimera, primera; negació veuràs que dina segona; objecte de cristall és la tres. Au, lector, fuma, qu'és un tipo molt mal caral, poeta, guenyo y... siulat la prima, segona y tres.

L. MASE

Negació és ma primera, ma segona un animal, nota musical tercera, y un nom d'home és el total.

R. MILORD

CONVERSA

- Ahont va tant cremat, senyor Lluís? - Calla, noy, calla, qu'estig més tip!... La teva cosina en té la culpa. - Y això? què li ha fet? - No res; al passar pel carrer qu'ella viu, hi mirat al balcó per casualitat, y... ¡pa! - ¿Li ha tirat alguna pedra? - Búscabo, que ja t'ho hi dir.

NOY DE SANS

LOGOGRIFO NUMERIC

1 2 3 4 5 6 7 8 Poble català
7 2 3 4 5 6 7 En todas las casas n'hi há
8 7 6 5 4 2 Poble català
8 5 6 6 7 Carrer de Barcelona
6 5 4 Poble català
8 8 Número
1 7 Nota musical
3 Consonant

C. BARRERA Y CARGOL

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO DERRER
Ters de silabas: AM PA 80
PA NA 85
80 NA 84
Gerogífic: Per fustas un fuster.

Impremta de L'Avenc, Ronda Universitat, 4, Barcelona

Biblioteca de LA TRAMONTANA

Episodio dramático-social

JUSTO VIVES

por A. Lorenzo

con el prólogo Literatura Obrerista de J. Llunas

La Ley y la Clase obrera

Guía-práctico para el ejercicio de los

DERECHOS INDIVIDUALES

consignados en las leyes de

Reunión, Asociación, Imprenta y Registro civil

Un tomo en 16º de 256 páginas, esmerada impresión y encuadernado con cubierta a varios colores

UNA PESETA

REGALO. — A los compradores de Barcelona se les regalará una lámina, mientras haya existencia de ellas, del célebre cuadro que representa a Colón ante el Concilio de Salamanca, publicado en las dos páginas centrales de nuestro número extraordinario en conmemoración del cuarto centenario del descubrimiento de América.

De venta en esta ciudad en el kiosco TASSO, Rambla de las Flores, frente a la calle del Hospital, en la librería de L'Avenc, Ronda de la Universidad, número 4, en la Sociedad La Luz, Ferlandina, 30, y en la Administración de este periódico.

ALMANACOS DE «LA TRAMONTANA»

De l'any 1888 amb el CALENDARI LLIBERAL.
De l'any 1889 amb el CALENDARI REPUBLICÀ.
De l'any 1890 amb el CALENDARI POSITIVISTA.
De l'any 1891 amb el CALENDARI SOCIALISTA.
De l'any 1892 amb el CALENDARI CIVIL.
De l'any 1893 amb el CALENDARI LLIBERPE-
NSADOR.

Preu de cada un: UN RAL

De venda en l'Administració d'aquet periòdic y en el kiosco J. Tasso, Rambla de las Flors davant del carrer del Hospital.